

Сами налоговые органы неохотно обращаются в суд, т.к. практически невозможно доказать, что учредители религиозной организации предоставили при регистрации заведомо ложные сведения и не собирались находиться в указанном в заявлении помещении. Кроме того, существующая арбитражная практика позволяет снизить штрафные санкции в 5-10 раз (а иногда и полностью освободить некоммерческие организации от ответственности), что минимизирует экономический "эффект". Данные нарушения не относятся к серьезным и не представляют существенной общественной опасности, ликвидация таких нарушений не является приоритетной задачей для налоговых органов (пока, во всяком случае).

Тем не менее, мы рекомендуем по возможности в кратчайшие сроки приводить свои учредительные документы в соответствии с фактическим положением дел. Для этого существуют два пути. Можно внести изменения в учредительные документы, касающиеся смены адреса места нахождения, либо, оставив в уставе "юридический адрес" (например, адрес Епархиального управления), зарегистрировать обособленное подразделение по фактическому месту нахождения (здание только что построенного храма). В обоих случаях используются формы заявлений, содержащихся в уже упоминавшемся Постановлении Правительства от 15.04.06. № 212.

*** * ***

УДК: 347. 93: 343. 98

*Давидова О.В.,
фахівець регіонального судово-експертного бюро,
фахівець з права на об'єкти інтелектуальної власності*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ У ЮРИДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ

Судова експертиза - це дослідження експертом на основі спеціальних знань матеріальних об'єктів, явищ і процесів, які містять інформацію обставини справи, що перебуває в провадженні органів дізнання, послідового та судового слідства.

Відповідно до ст. 92 Конституції, засади судової експертизи визначаються виключно законами України. Ця норма свідчить про те, що ніякі положення, інструкції та інші підзаконні нормативні акти не можуть законодавчо закріпити засади судово-експертної діяльності.

Судова експертиза - це спеціальне дослідження, що завжди вимагає від фахівця

глибоких професійних знань та вмінь необхідних для вирішення питань, які виникають при розгляді справи у суді, чи розслідуванні у органах дізнання та досудового слідства.

Перш ніж заглибитись у питання завдань та об'єктів судової експертизи треба спочатку ідентифікувати фахівця як судового експерта.

Згідно Закону України "Про судову експертизу": "Експерт - компетентна особа, яка має відповідну освіту, кваліфікацію, науковий чи практичний досвід, володіє спеціальними знаннями та залучається органами розслідування, судом для проведення експертизи".

На перший погляд все зрозуміло - досвідчений фахівець з вищою освітою має спеціальні знання з потрібного питання, але чи може він виступати як експерт у суді? Хто може напевно ствердити чи не виходять за межі спеціальних знань, якими володіє такий фахівець, питання які ставляться перед ним судом?

Незважаючи на те, що у законодавстві допускається участь у процесі будь-якої особи, фахівця, але на практиці органи розслідування та суд віддають перевагу спеціалісту, який крім спеціальних знань має ще і атестацію як експерт відповідної спеціальності. Це досить велика перевага фахівця: по-перше - пройти атестацію у Міністерстві юстиції України, не легко. Крім співбесіди, іспитів у НДІСЕ, стажування, треба безпосередньо скласти іспити у самому МЮУ і отримати кваліфікацію судового експерта з правом проведення судових експертиз за спеціальностями, що містять перелік основних видів експертиз. Зрозуміло що недосвідченій особі, яка не розуміється не тільки у питаннях науки, техніки та ін., але і у процесуальних і наукових принципах самої судової експертизи та судової діяльності ніхто ні при яких обставинах не присвоє кваліфікацію судового експерта. По-друге - експерт попереджається, про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивого висновку і відмовлення без поважних причин від виконання покладених на нього обов'язків, а це вирішує ще одну проблему - об'єктивності і повноту дослідження. По-третє - судовий експерт - незалежний суб'єкт процесу. Так наприклад експерт не може брати участь у розгляді справи, якщо він знаходиться у службовій або іншій залежності від сторін, інших осіб, які беруть участь у справі (ст. 19 ЦПК України).

Крім кримінальної відповідальності про яку ми вже згадали вище, судовий експерт має ще і перелік заборон і прав.

Ще однією і досить суттєвою проблемою є визначення меж компетенції судового експерта під час дослідження. Статистика, яку я можу привести для прикладу, це дослідження постанов суду за період 2000-2006 рр. по підприємству "Регіональне судово-експертне бюро" яке є недержавною установою у складі якої крім експертів ФДМУ є чотири атестовані судові експерти з п'яти видів судових експертиз (із 6 можливих) які згідно переліку основних видів судових експертиз та експертних спеціальностей, затверджені до виконання підприємницькими структурами та громадянами. Щодо статистики то вона така: 75 відсотків із усіх постанов що надійшли до виконання містять серед інших питання які не виходять до компетенції судового експерта. Це досить серйозна проблема, насамперед вона стосується юристів і адвокатів.

Під час судового засідання, суддя задовольняє клопотання однієї із сторін і ставить перед експертом питання які зазначені у таких клопотаннях і на яких аргументовано наполягають сторони. Найчастіше можна із сторін наймає юриста, чи адвоката, а ті в свою чергу (принаймні 75%) незважаючи на те що експерт відповідно до чинного законодавства не може вирішувати правові питання, що є виключно прерогативою слідчого та суду, ставлять перед експертом питання на які він не може дати відповідь із міркувань компетенції. Наприклад питання по цивільній справі: "Чи винен відповідач у заподіяній шкоді майну позивача?" і т.ін.

Зовсім не піддаються ніякої критичній питанні наприклад: "Чи винні домашні тварини (кози) у виникненні пошкоджень на стінах приміщення?" і це не поодинокі випадки.

Перед тим як розглянути питання які вирішує та чи інша судова експертиза і практичні аспекти, слід зазначити ще один важливий нюанс - коли саме судовий експерт може висножити судову експертизу, а коли висновок спеціаліста.